

सत्यमेव जयते

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

भंडारा जिल्हा

१९९४-९५

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

:- जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन :-

जिल्हा - भंडारा

१९९४-९५

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
नियोजन विभाग,
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक संमालोचन

१९९४-९५

शुध्दी पत्रक

जिल्हा - भंडारा

अ. क्र.	पृष्ठ क्रमांक	दृष्टीक्षेपात जिल्हा/सभालोचन/बाब/तक्ता क्रमांक	रकाना क्रमांक	ओळ क्रमांक	अशुध्द/अस्पष्ट	शुध्द/बरोबर
१	२	३	४	५	६	७
१.	एक	[तीन] <u>लोकसंख्या [१९९०]</u> [तीन] [५]	२	२५	अनु. जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	अनु. जातीची एकूण लोकसंख्या ही टक्केवारी
२.	एक	[तीन] [६]	२	२६	अनु. जातीची लोकसंख्या अस्पष्ट	अनु. जातीची लोकसंख्या ७३१८
३.	९	जमीन सुधारणा	-	४	[वनउडेप]	[काऊडेप]
४.	१३	उनिज	-	वस्तु १२वी	अस्पष्ट	लोहखनिज
५.	१५	११	-	वस्तु १४वी	अस्पष्ट	कागजार व उपयोग दिनिमय
६.	१७	दिरकोळ बाजारभाव	-	वस्तु १०वी	अस्पष्ट	१९८२ ते १९९४
७.	१८	प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम	-	वस्तु ५वी	केंद्र	केंद्रात
८.	१८	१७	-	शिर्ष	अस्पष्ट	कमजोर घटकाचे कल्याण
९.	१९	१७. ५	-	शिर्ष	अस्पष्ट	नवीन २०-कलमी कार्यक्रम
१०.	२०	पोलीस व गुन्हे	-	वस्तु २४वी	कैदी कारागारात	कैदी कारागृहात
११.	२०	करमणूक	-	शेवटची	आवा	आली
१२.	२१	-	-	वस्तु ९वी	अस्पष्ट	प्राचीन काळी पवनी
१३.	६	१. ३	९	२	२	१२
१४.	१४	१. ७	९	३	अस्पष्ट	७
१५.	१४	१. ७	१०	३	अस्पष्ट	३
१६.	१४	१. ७	९	१६	अस्पष्ट	४९
१७.	२२	२. १	२७	१२	अस्पष्ट	३. ४

१	२	३	४	५	६	७
१८.	२२	३. १	२७	१३	अस्पष्ट	१६१०००
१९.	२४	३. २	शिर्ष	३	वर्ष-१९९७	वर्ष - १९९३
२०.	३८	३. २	२८	१	अस्पष्ट	७८१
२१.	३८	३. २	२९	१	अस्पष्ट	६४०
२२.	४१	३. २	४२	८	३२४८	३३२४८
२३.	४३	३. २	३९	४	१७७५	१७७५
२४.	४७	३. ४	५	६	अस्पष्ट	६११
२५.	४७	३. ४	७	२	७५२१	१७५२१
२६.	५५	३. ६ [अ]	५	१०	अस्पष्ट	२४१
२७.	५५	३. ६ [ब]	८	१०	अस्पष्ट	२७७९
२८.	५८	३. ७	७	१	अस्पष्ट	३९११
२९.	५८	३. ७	८	१	अस्पष्ट	११४
३०.	६२	३. ८	३	११	अस्पष्ट	११२६७
३१.	६४	३. ९	६	३	अस्पष्ट	१५०१७
३२.	७२	४. १	२२	९	१९५२३	१९५२२
३३.	७५	४. २	२	६	अस्पष्ट	आसगांव
३४.	७६	४. २	१६	६	अस्पष्ट	१०
३५.	८२	४. ७	६	७	अस्पष्ट	३००
३६.	८८	५. २	२०	१	अस्पष्ट	२३
३७.	८८	५. २	२०	२	अस्पष्ट	२३२२
३८.	८८	५. २	२०	३	अस्पष्ट	१५५
३९.	८८	५. २	२०	४	अस्पष्ट	७७
४०.	८८	५. २	२०	५	अस्पष्ट	१८
४१.	८८	५. २	२०	६	अस्पष्ट	४२३
४२.	८८	५. २	२०	७	अस्पष्ट	६१३
४३.	१२०	५. २० [अ]	४	५	अस्पष्ट	१७५३
४४.	१३१	६. ७	९	५	अस्पष्ट	१४८
४५.	१३१	६. ७	१०	५	अस्पष्ट	१६०
४६.	१३१	६. ७	११	५	अस्पष्ट	१५
४७.	१३३	६. ८	१०	३	अस्पष्ट	११
४८.	१३४	६. ९	११	१	अस्पष्ट	३०८
४९.	१६४	७. ४	५	८	अस्पष्ट	३४०

जिल्हा तांत्रिक व आर्थिक समालोचन १९९४-९५

दुष्टीक्षेपात जिल्हा

अ. क्र.	बा. ब.	परिमाण	भंडारा जिल्हा	महाराष्ट्र राज.
१	२	३	४	५
एक] प्राकृतिक रचना				
अ] भौगोलिक स्थान				
१]	उत्तर अक्षांश	अंश	२०.३९ ते २१.३८	१६.४ ते २२.१
२]	पूर्व रेखांश	अंश	७९.२७ ते ८०.४२	७२.६ ते ८०.९
ब] हवामान				
१]	किमान तापमान	डिग्री सेल्सिअस	८.२	२.८
२]	कमाल तापमान	डिग्री सेल्सिअस	४३.१	४८.७
३]	पर्जन्य [सरासरी] [१९९४]	मि. मि.	१४८८.३	३.५
क] प्रशासकीय विभाग [१९९४-९५]				
१]	तालुके	संख्या	१४	३
२]	पंचायत समित्या	संख्या	१३	२
३]	टंचाईग्रस्त तालुके	संख्या	९	३
४]	स्वात्मिक ग्रामीय विकास प्रकल्प गट	संख्या	१३	-
५]	शहरे	संख्या	८	३३६
६]	गावे [स्कूल]	संख्या	१८०३	४३०२५
१]	निर्जन	संख्या	१४९	२६१३
२]	वस्ती अलेली	संख्या	१६५४	४०४१२
७]	क्षेत्रफळ [जनगणना १९८१]	चौ. कि. मी.	९२८०	३०७७१३
दोन] प्रशासकीय संस्था [३१.३.१९९५]				
१]	पंचायत समित्या	संख्या	१३	२९७
२]	महानगरपालिका	संख्या	-	१२
३]	नगरपरिषद	संख्या	५	२३२
४]	कटक मंडळ	संख्या	-	७
५]	ग्रामपंचायती	संख्या	१०९४-४ ग्राममंडळे	२७५१८
६]	पोलीस ठाणे	संख्या	२५	८९३
७]	पोलीस चौको	संख्या	४	१४६३
तीन] लोकसंख्या [१९९१]				
१]	ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	१८३३	४८३९३
२]	नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	१७६	२०५४०
३]	स्कूल लोकसंख्या	आकडे हजारात	२१०८	७८९३
४]	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	३५५	८७५०
५]	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	टक्केवारी	१६.८	११.०९
६]	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	३१०	७१९८

जिल्हा सांख्यिक व आर्थिक समालोचन १९९४-९५

दुष्टीक्षेपात जिल्हा

अ. क्रं.	बाब	परिमाणु	भंडारा जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
१	२	३	४	५
एक] प्राकृतिक रचना				
अ] भौगोलिक स्थान				
	१] उत्तर अक्षांश	अंश	२०.३९ ते २१.३८ ^०	१६.४ ते २२.१ ^०
	२] पूर्व रेखांश	अंश	७९.२७ ते ८०.४२ ^०	७२.६ ते ८०.९ ^०
ब] हवामान				
	१] किमान तापमान	डिग्री सेल्सिअस	८.२	२.८
	२] कमाल तापमान	डिग्री सेल्सिअस	४३.१	४८.७
	३] पर्जन्य [सरासरी][१९९४]	मि. मि.	१४८८.३	उ. ना.
क] प्रशासकीय विभाग [१९९४-९५]				
	१] तालुके	संख्या	१४	३२ ^०
	२] पंचायत समित्या	संख्या	१३	२९७
	३] टंचाईग्रस्त तालुके	संख्या	९	उ. ना.
	४] एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	संख्या	१३	-
	५] गाहरे	संख्या	८	३३६
	६] गावे [एकूण]	संख्या	१८०३	४३०२५
	१] निर्जन	संख्या	१४९	२६१३
	२] वस्ती असलेली	संख्या	१६५४	४०४१२
	७] क्षेत्रफळ [जनगणना १९८१]	चौ. कि. मी.	९२८०	३०७७१३
दोन] प्रशासकीय संस्था [३१.३.१९९५]				
	१] पंचायत समित्या	संख्या	१३	२९७
	२] महानगरपालिका	संख्या	-	१२
	३] नगरपरिषद	संख्या	५	२३२
	४] कटक मंडळ	संख्या	-	७
	५] ग्रामपंचायतो	संख्या	१०९५-४	ग्राममंडळे २७५१८
	६] पोलीस ठाणी	संख्या	२५	८९३ [१. ६. ९४]
	७] पोलीस चौकी	संख्या	४	१४६६
तीन] लोकसंख्या [१९९१]				
	१] ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	१८३२	४८३९६
	२] नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	१७६	३०५४२
	३] एकूण लोकसंख्या	आकडे हजारात	२१०८	७८९३७
	४] अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	३५५	८७५८
	५] अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी		१६.८	११.०९
	६] अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	३१०	७२१८

१	२	३	४	५
८]	सहत्याचा पिकाखालील क्षेत्र [अन्नधान्य]	हजार हेक्टर	४६०	२३५२७
९]	वहिले धारण जमीन [कृषि गणना १९९०-९१]	[१९९०-९१] अस्थाई	[१९९०-९१] अंतिम	
१]	दोन हेक्टरपेक्षा कमी	हेक्टर [००]	२५१६	३२७४७
२]	२ ते १० हेक्टर	हेक्टर [००]	५३७	६०२४४
३]	१० हेक्टरपेक्षा जास्त	हेक्टर [००]	१३	१७०६
१०]	जमीन सुलभ सुली [१९९४-९५] लाख रुपये		४.७७	६४१७
११]	जिल्हा परिषदांचा उपकर [पंचायत समिती धरून]	हजार रुपये	२७८९	१६७७५
१२]	ग्रामपंचायतीचा उपकर	हजार रुपये	७८	-
पाच]	पंचायत [पंचगणना-१९९२] अस्थाई		[१९९२-अस्थाई]	[१९९२-अंतिम]
१]	रूज पंचायत	संख्या हजारात	१३२६	३६३९३
२]	गांधी व डेल	संख्या हजारात	७७०	२७४४१
३]	वहिले व रेडे	संख्या हजारात	१८५	५४४७
४]	पेढगा	संख्या हजारात	२	१३०२५
५]	बोळगा	संख्या हजारात	३११	३२१८७
६]	कोचडगा व बदो	संख्या हजारात	८७४	
सहा]	सहकार [१९९४-९५]			
१]	सहकारी संस्था	संख्या	२१८१	२३४४०१
२]	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्था	संख्या	६७३	१९९७५
३]	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्थांची विभागात संस्था	संख्या हजारात	२.४	८६५८
४]	दुग्ध गाळा संस्था	संख्या	३७९	१९३६२
५]	प्राथमिक कृषि पत संस्थांनी दिलेले ऋण	रुपये कोटीत	११.२८	११.८६
सात]	जलसिंचन: - [जून १९९५ अखेरपर्यंत पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभ क्षेत्र-[१९९४-९५]			
१]	मोठे प्रकल्प	संख्या	३	३३
२]	सध्या प्रकल्प	संख्या	११	१७७
१ व २ चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	२५९	८४००	
३]	लघु प्रकल्प [राज्य क्षेत्र] लाभक्षेत्र	संख्या	४०५२	१७००
	हजार हेक्टर	९२	-	
४]	सिंचन विहीरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	२२	१३७७

१	२	३	४	५
---	---	---	---	---

आठ] उद्योग [१९९४-९५ अखेर]

१] नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	६०३	२८४०४
२] नोंदणीकृत चालू कारखाने [उत्पादन सुरू असलेले]	संख्या	५९१	२४५४९
३] सडकारी साखर कारखान्यांची संख्या	संख्या	१	१५५
४] सडकारी साखर कारखान्यातील हजार टन साखरेचे उत्पादन [१९९४-९५]		६२११	४५०४८
५] लोह सुत गिरण्यांची संख्या	संख्या	१	२२८

नऊ] वीज [११.३.१९९५]

१] वीज पुरवठा केलेली शहरे व छोटी	संख्या	१७०६	३९४२३
२] विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	६९८	उ. ना.
३] वीज पुरवठा केलेले पंपसंच [मार्च, १९९५ अखेरपर्यंत]	संख्या हजारात	२४	१९२१
४] वसतिगृहात आलेले गोबर गैस संयंत्रे	संख्या	२०६३५	४१५१२

[१९९४-९५ अखेर] [१९९१-९२ अखेर]
पर्यंत पर्यंत

दहा] तांत्रिक आरोग्य [१९९४]

१] रुग्णालय	संख्या	१६	८९८
२] दवाखाने	संख्या	८०	१५८५
३] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	६५	१६९५
४] प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	-	१६१

अकरा] शिक्षण [१९९४-९५] अस्थाई [१९९४-९५] अंतिम

१] स्कूल प्राथमिक शाळा	संख्या	१९०९	६१६८३
२] प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	३०६	११४७५
३] प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	९	२९४
४] प्रति शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	३५	४९

बारा] दुय्यम शिक्षण

१] दुय्यम शाळा	संख्या	४३८	१३०४५
२] शाळेतील स्कूल विद्यार्थी	संख्या हजारात	२२५	७२७१
३] शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात	७	२२१
४] प्रति शिक्षकामागे दुय्यम शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	३१	३३

१	२	३	४	५
तेरा] उच्च शिक्षण				वैयक्तिक व अभि- यांत्रिकी क्वाळता
१]	संस्था	संख्या	३७	१२८९
२]	एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	१९	८७५
चौदा]अ] प्रौढ शिक्षण [१९९४-९५]				
१]	प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	३००	१८००
२]	प्रौढांची उपस्थिती	संख्या हजारात	१०	५६४४८
ब] तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण [१९९४-९५]				
१] औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था				
१]	शासकिय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	५	१८०
२]	अशासकिय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	१६	२३१
२]	शासकिय व अशासकिय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रज्ञा क्षमता	संख्या	१२२२	६७५८४
३]	पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पाहिल्या वर्गा- साठी प्रज्ञा क्षमता	संख्या	उ. ना.	११७
		संख्या	उ. ना.	२३०९९
४]	पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पाहिल्या वर्गा- साठी प्रज्ञा क्षमता	संख्या	उ. ना.	१२६
		संख्या	उ. ना.	२२१९०
५]	व्यवसाय प्रशिक्षण संस्था	संख्या	२१	उ. ना.
	[साधनमिक व उच्च शैक्षणिक संस्था व त्यांची प्रज्ञा क्षमता]	संख्या हजारात	२	उ. ना.
पंधरा] परिवहन आणि दळणवळण [२१.३.९५]अखेर				
१]	एकूण रेल्वे मार्ग लांबी [२१.३.९५] अखेर	कि.मी.	२५३	५४६१
२] रस्त्यांनी जोडलेली गावे				
	अ] बारमाडी	संख्या	१०२७	२६१८२
	ब] हंगामी	संख्या	उ. ना.	८६८२
३]	एकूण रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	७२१९	१८४८६१
४]	राष्ट्रीय महामार्गांचे लांबी	कि.मी.	१०२	२९५३
५]	राज्य महामार्गांची लांबी	कि.मी.	७६५	३२९४७
६]	महत्त्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	१२७४	४१६४२
७]	इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	१७८४	४१२४०
८]	ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	३४४४	६६०७९
[योजनेंतर्गत न.पा. रस्ते धस्त]				

१	२	३	४	५
लोळा] <u>स्काटिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम</u>				
१]	वारिद्रय रेषेखालील कुटूंबे [१९८१]	हजारत	१९९	३४३४
२]	१९८२-८३ च्या सर्वेक्षणानुसार १९९४-९५ वर्षातील			
१]	जुने लाभार्थी	संख्या	-	१५९२२
२]	नविन लाभार्थी	संख्या	९५५५	१८०७५५
सतरा] <u>रोजगार निर्माती-[१९९४-९५]</u>				
अ]	रोजगार हमी योजना मनुष्य दिवस	लाखात	५६.६१	९३८.००
ब]	जत्रादर रोजगार कार्यक्रम मनुष्य दिवस	लाखात	४२.३८	७५२.८०
अठरा] <u>आदिवासी किरिता कल्याणकारी योजना [१९९४-९५]</u> [३१.३.१९९४]				
	अ] आश्रम शाळा	संख्या	२१	६३२
	ब] - विद्यार्थी	संख्या	४६६४	२२५०४५
एकोणवीस] <u>शागासुश्रीवासाठी कल्याणकारी योजना [१९९४-९५]</u>				
अ]	शागासुश्रीवासाठी शासकिय संख्या		६	१९२
ब]	शासकीयगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	४५५	१२७९७
वीस] <u>जिल्हा निमोजन[१९९४-९५]</u>				
१]	वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रु. कोटीत	२७.२८	१८८०.१७
२]	अनुषंग अस्त काढण्यासाठी तरतूद	रु. कोटीत	१.७२	१६७.१६
एकवीस] <u>नागरी पुरवठा [१९९५]</u>				
१]	रास्त भावांची दुकाने	संख्या	१५०४	४१२८७
२]	पुरविलेला एकूण साठी अगुह	हजार टन	८	११००
	३] तोंदूहजार टन		४	८५८
३]	शासकिय जोदामे	संख्या	२१	२७८०[हितें. ९३]
४]	साजकियांची क्षमता	"०००"टन	२८०	२११८[डितें. ९३]

टिप : १] उ. ना. = उपलब्ध नाही. २] अ. फ. आठ [५] समोरील स्तंभ ४

३] अ. फ. सात [३] समोरील लेख प्रकल्प वासमीर स्तंभ ४ मध्ये भूतपूर्व

जिल्हातील जलशुजारी तलावांचा समावेश आहे.

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय मुंबई